

2021

(March)

GEOGRAPHY

(General)

Course : 101

(Physical Geography—I)

Full Marks : 80
Pass Marks : 32/24

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. নির্দেশ অনুসৰি তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা : 1×8=8

Answer the following questions as directed :

(a) দক্ষিণাত্য / পামিৰ / তিব্বত মালভূমি হৈছে বিশ্বৰ
সবাতোকৈ ওখ মালভূমি।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

Deccan/Pamir/Tibetan Plateau is the
highest plateau in the world.

(Choose the correct answer)

(Turn Over)

- (b) মহীভাৱক আন্দোলনে মহাদেশ / পৰ্বত / সমভূমিৰ সৃষ্টি কৰে।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

Epeirogenic movements act to form continents/mountains/plains.

(Choose the correct answer)

- (c) অশ্মমণ্ডলৰ প্ৰধান মৌল দুটা হ'ল চিলিকন আৰু এলুমিনিয়াম / লো আৰু নিকেল / নিকেল আৰু মেগনেছিয়াম।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

The two chief elements in the lithosphere are silicon and aluminium / iron and nickel / nickel and magnesium.

(Choose the correct answer)

- (d) বাৰ্গশ্ৰুণ্ড, চূণশিল / মৰু / হিমবাহ অঞ্চলৰ স'তে জড়িত ভূঅৱয়ব।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

Bergschrunds are the landforms associated with limestone / arid / glacial regions.

(Choose the correct answer)

(e) ITCZ মানে হ'ল _____।

(খালী স্থান পূৰ কৰা)

ITCZ stands for _____.

(Fill in the blank)

(f) পৃথিৱী পৃষ্ঠৰ পৰা কিছু উচ্চতাত সংঘটিত হোৱা তাপ বৃদ্ধিৰ-পৰিঘটনাটোক স্নাভাৱিক লেপচ হাৰ / ঋণাত্মক লেপচ হাৰ বুলি কোৱা হয়।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

The phenomenon of increasing temperature upward up to a few kilometers from the earth's surface is called normal lapse rate / negative lapse rate.

(Choose the correct answer)

(g) 'মজাম্বিক' সোঁত প্ৰশান্ত / ভাৰত / আটলাণ্টিক মহাসাগৰত পোৱা যায়।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

'Mozambique' current is found in the Pacific / Indian / Atlantic Ocean.

(Choose the correct answer)

(h) পৃথিৱীৰ গভীৰতম সমুদ্ৰ খাটটোৰ নাম কি?

Name the world's deepest ocean trench.

(Turn Over)

2. প্রতিটো প্রশ্নৰ উত্তৰ 150 শব্দৰ ভিতৰত লিখা (যি কোনো তিনিটা) :

4×3=12

Answer each question **within 150 words** (any three) :

- (a) 'Uniformitarianism' ধাৰণাটোৰ বিষয়ে চমুকৈ আলোচনা কৰা।

Discuss in brief the concept of 'uniformitarianism.'

- (b) ভূমিকম্প আৰু ফলক বিৱৰ্তনৰ মাজৰ সম্পৰ্ক চমুকৈ আলোচনা কৰা।

Discuss in brief the relation between earthquake and plate tectonics.

- (c) পৃথিৱীৰ উপবিভাগত আতপনৰ বিতৰণত প্ৰভাৱ পেলাৱা কাৰকসমূহৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা।

Write in brief about the factors which influence the distribution of insolation on the earth's surface.

- (d) মহীসোপান ঢালৰ বিষয়ে এটি চমু টোকা লিখা।

Write a short note on continental shelf.

UNIT—I

(Geomorphology)

3. 'পৰ্বত' কাক বোলে? সৃষ্টি অনুসৰি পৰ্বতৰ শ্ৰেণীবিভাগ কৰা আৰু উদাহৰণসহ যি কোনো এবিধ পৰ্বতৰ বিষয়ে বিতংকৈ আলোচনা কৰা। $2+4+6=12$

What is a 'mountain'? Classify mountains according to their origin and discuss in detail about any one of them with examples.

অথবা / Or

- বিচূৰ্ণীভৱন কাক বোলে? বিচূৰ্ণীভৱন আৰু ক্ষয়ীভৱনৰ মাজত পাৰ্থক্য দেখুওৱা। বিচূৰ্ণীভৱনৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। $2+2+8=12$

What is weathering? Distinguish between weathering and erosion. Discuss the different types of weathering.

4. কাৰ্যৰ ভিত্তিত আগ্নেয়গিৰিৰ শ্ৰেণীকৰণ কৰা। পৃথিৱীৰ প্ৰধান আগ্নেয়গিৰি বলয়সমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। $3+9=12$

Classify volcanoes on the basis of its activity. Discuss about the major volcanic belts of the world.

অথবা / Or

- ৰেগনাৰৰ মহাদেশীয় বিছ্ৰাপন তত্ত্বটোৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। তত্ত্বটোৰ আসোঁৱাহসমূহৰ বিষয়ে উল্লেখ কৰা। $10+2=12$

Discuss the continental drift theory of Wegener. Mention its limitations.

(Turn Over)

UNIT—II

(Climatology)

5. বতৰ আৰু জলবায়ুৰ মাজত পাৰ্থক্য দেখুওৱা। অক্ষাংশই জলবায়ুৰ ওপৰত কিদৰে প্ৰভাৱ পেলাই, উদাহৰণসহ ব্যাখ্যা কৰা। 2+10=12

Distinguish between weather and climate. How do latitudes influence the climate of a place? Explain with examples.

অথবা /Or

- বায়ুপুঞ্জ/বায়ুৰাশি কাক বোলে? বায়ুপুঞ্জৰ শ্ৰেণীবিভাজন কৰা আৰু প্ৰত্যেকৰে বৈশিষ্ট্যসমূহ বৰ্ণনা কৰা। 2+10=12

What is an 'airmass'? Classify airmasses and describe the characteristics of each one of them.

6. চমু টোকা লিখা (যি কোনো দুটা) : 6×2=12

Write short notes on (any two) :

- (a) চাপ বলয়
Pressure belts
- (b) স্থায়ী বতাহ
Permanent winds
- (c) ক্ৰান্তীয় চক্ৰবাত
Tropical cyclone

UNIT—III

(Oceanography)

7. এটি উপযুক্ত চিত্ৰ সহকাৰে প্ৰশান্ত মহাসাগৰৰ পৃষ্ঠভাগত সৃষ্টি হোৱা সামুদ্ৰিক সোঁতসমূহৰ বিৱৰণ যুগুত কৰা। 12

Explain the system of surface currents of the Pacific Ocean with a suitable diagram.

অথবা /Or

সামুদ্ৰিক অৱক্ষেপৰ উৎসসমূহ কি কি? সামুদ্ৰিক অৱক্ষেপৰ শ্ৰেণীকৰণ কৰা আৰু প্ৰত্যেকবিধৰ আলোচনা কৰা। 4+8=12

What are the sources of ocean deposits?
Classify ocean deposits and discuss each of them.

***